

ROZDZIELNY (50) ai

roz- (48), roź- (1); zapis: *rodzielny Mącz (1)*.

o oraz e jasne.

sg m N *rodzielny (5)*. ◇ G *rodzieln(e)go (2)*. ◇ A *rodzielny (1)*. ◇ f N *rodzielną (4)*. ◇ I *rodzielną (1)*. ◇ L *rodzielny (1)*. ◇ n N *rodzieln(e) (1)*. ◇ G *rodzieln(e)go (4)*. ◇ I *rodzielnym (1)*. ◇ pl N *m pers rodzielni (2)*. *subst rodzieln(e) (17)*. ◇ G *rodzielnych (3)*. ◇ A *subst rodzieln(e) (5)*. ◇ I *f rodzielnymi (1)*. ◇ L *rodzielnych (2)*.

Sł stp: *rodzielny, rodzielni, Cn notuje, Linde XVI(XVIII; wstawka z XVIII) – XVII w.*

1. *Osobny, niepołączony, niestykający się; dispertitus Vulg; dividuus Cn (5)* : *fkora iego [ssaka morskiego zwanego felchus] kołmatha płtra zbiałych y z czarnych włofow/ á płtroćiny rozdzielne FalZioł IV 29c; GórnDworz Mm6; Y vkażály fię im rozdzielne ięzyki iákoby ognia WujNTAct 2/3.*

rodzielny czym (1): *Drzewo krewności [...] Drzewu Przyrodzonemu podobne/ máiące w łobie [...] Linie proste y pobocznie/ rozmaitymi stopniámi rozdzielne GroicPorz ffv.*

Przen [z czym] (1) : *Day Pánie/ pokim tu żyw/ w ciele tym śmiertelnym/ By me ferce/ z chwałą twą/ nie było rozdzielnym GrabowSet P2v.*

2. *Złożony z poszczególnych elementów (1)* : *Czemu śtopy w nogach są płaskie á nie thak rozdzielne iako v ptakow. (-) Bowiem śtopy są fundamentem wżitkiego ciała [...], przeto aby mocno śtało [...] ma śtopy tak śzyrokie. GlabGad F3v.*

3. *Będący samodzielnym bytem, jednostką (8)* : *[zagadka:] Ieden ociec miał dwanaście śinow, każdy z nich miał trzidzieści drugich śinow rozdzielnych [...]. Ten ociec iestci rok, á dwanaście śinow są miefiące, każdy miefiąc ma XXX. drugich śinow, á to są dni. BielŻyw 17; Pierwszych dwu thyśięcy wiek miał być czczy y prozny/ w ktorymby ieszcz niebyło rozdzielnych Krolestw LeouPrzep Hv; KuczbaKat 125; SarnStat 229; [Dom Kępskich w Płockim Woiewodztwie śtárodawny y możny/ z ktorych rozdzielne lifty opowiedáią dwoch mężow znacznych/ Stániłławá Woiewodá Płockim/ Adámá Stároftá táńże PaprHerby 119, 125].*

rodzielny od kogo (2): *iáńnie wyrozumieć możełz/ żeć dułzá nie iest co rozdzielnego żywego od człowieká. GrzegŚm 24. Cf rozdzielny od kogo czym.*

rodzielny od kogo czym (1): *ktora perfoná [tj. Bóg Ojciec] iáko od inśzych iest rozdzielna włánością Oycowłká/ ták iey to łamey ofobliwie należy/ iż [...] KuczbaKat 15.*

[*W przeciwstawieniu: »jeden ... rozdzielny«: bo byżmy to jemu pokazali, że to nie jedna jest R. P., ale rozdzielna DiarPos 105.*]

a. *Traktujący jako osobne jednostki (2)* : *á iednáń tymi rozdzielnymi mowámi to pokázuią/ że oni mnogich Bogow nie vczą GrzegRóżn B4v.*

Szereg: »rozeznany abo rozdzielny« (1): *A iefli oni tákowych rozeznánych ábo rozdzielnych mow/ o iednym Bogu Oycu/ y o iednym Synu Bożym [...] powiedáią [...] GrzegRóżn B4v.*

4. *Różny, różniący się; discriminatus Mącz, Cn; divisus HistAl; differens Mącz; discretus Cn (11)* : *łabłka prawie vzrałe/ są rozdzielne [!]/ iedny cirrpniące [!]/ drugie kwalne ofłkhomeńne/ Drugie theż kwalno łlodkie á wodnište. FalZioł III 23b, III 19d; Wiele ich ktorzy żywota są rozdzielnego, śmierć niepewna zrowna BielŻyw 143; KromRozm III Hv; Mącz 49b; áczkolwiek dwie rozdzielne*

rzeczy są/ naturą człowieczą a dośtoyność krolewka *WujNT* 306; [Przetofz tego wielka potrzeb iest/ aby ty wrzędy dwa rozdzielne [!] [tj. *duchowny i świecki*]/ [...] roznie też używane były *UstKościel* 84v; *HerbOdpow* H5v].

rozdzielny nad co (1): iż obyczáie wálze nád obyczáie náfzych infzych są rozdzielne *HistAl* I4v.

rozdzielny czym (1): które rzeczy są od siebie różné y rozdziélné máteriá y formá/ té [...] *SarnStat* *4.

[*rozdzielny w czym*: Są rozmáite łtopnie Kápłáńłtwa; y máią być Kápłani w łtopniách łwoich rozdzielni. *HerbOdpow* Bb2v.]

Wyrażenie: »rozdzielne zmieszanie« (1): Bo w niekthorich ogień/ w niekthorich powietrze/ w niektorich voda/ á w niekthorich ziemia: podle łwego rozdzielnego zmieszania koźde: nad yne żywioły przewyłsza łe. *FalZioł* *7.

Szereg: »rozny, (i) rozdzielny« (3): *Mącz* 84d; Quotuplex – Iako rozni, rozdzielny? *Calep* [891]b; *SarnStat* *4.

5. *Między którymi dokonano podziału majątkowego [w czym od kogo („od siebie”)]* (1) : Iż ácz niktórzy brácia ábo łiołtry z brátem w dobrách oyczyłtych są od siebie rozdziélni [sint ... *separati JanStat* 560]: włzákże [...] *SarnStat* 592.

6. *Stanowiący granicę, odstęp między dwiema częściami* (2) : *Dimetiens linea* [= *średnica*] Rófdzielna linia *Mącz* 219d; *Calep* 319a.

7. *Rozchodzący się w różne strony; divisus* *HistAl*; *districtus Cn* (2) : náleżli dwie drodze álbo łciełzki przez półrodek gor rozdzielne/ iedno przełcie wkázwáło łe ku łtronie północney/ á drugie łe skłoniło ku włchodu łlońcá. *HistAl* K8.

rozdzielny w ile [z liczebnikiem zbiorowym] (1): *Trifidus* – *Wetroie* irozdzielni [!]. *Calep* [1086]a.

8. *Wyznaczony* (3) : *FalZioł* V 69v; á záłię wrok ná thy mieyłcá łwoie róždzielne zrotámi łwymi przychodzą *BielKron* 262; iegli dełcenłóm y guzóm [...] duciam y błotu/ potym y kápániu czás rozdziélny dáwłzy/ dogodźić łye moźe [...] *Oczko* 18v.

9. *Podzielony na części, z którego utworzono osobne części* (2) : łzedł dzyał ná łtroźe oboźne/ iáko ná ty ktorzy w potkániu bywáli z łupow. (*marg*) *Lupy* rozdzielne. (–) *BielKron* 68.

rozdzielny na co [z liczebnikiem zbiorowym] (1): ktore [*królestwo niebieskie*] miáło być rozdziélné ná troj rodzaj ludzki/ wedle ich załlug/ iednym wıęcey/ drugim mniej. *HistRzym* 97v.

[*rozdzielny na ile* [z liczebnikiem zbiorowym]: *Dom Claudiusów* [tj. *budynek będący jego własnością*] na dwoje rozdzielny jest, jeden *Mędel*, a [w] drugim *Jeruchim*. *OpisyPozn* 1579 nr 16.]

[*W przeciwstawieniu*: »cały ... rozdzielny«: Których łánów, na mieyłckim gruncie jest tak całych, jako i rozdzielnych 56 i czwierć 1. *LustrRus* I 95.]

10. *Który może być podzielony* (3) : yłz ten młyn ktory opıłzal nye wrołdzelny mayętnołczy ktori on vwałza *Moczy* ten opıłz nycz nyema *ZapKościel* 1585/54v; *SarnStat* 86; Mácie łpolne práwá y wolnołci: iákoź łię dźielić iemi moźećie? [...] Brácia są/ [...] *unanimis in domo*, nie máiący rozdziélnego dźiedźictwá/ nikt poiedynkiem mieć ich nie mogł/ iedno włzyłcy záraz. *SkarKazSej* 673a; [*Dividuus, Divisibilis, zerteilig. rozdzielny/ co może byc rozdzielone. Volck* 169].

11. O osobach Trójcy Św. (i ich działaniach) i dwóch naturach Chrystusa: niestanowiący jedności (12): W Bogu rozdzielne trzy Perfony. *GrzegRóżn* H2; *SarnUzn* H4v; *BiałKat* 201; Bo Bogá íamego iednego íprawy rozdzielne być nie mogą *CzechRozm* 13v; O dwu rozdzielnych náturách w Chryśtuśie Bońkiey y ludzkiey/ w iedney perfonie Syná Bożego/ Bogá od wieku iednego/ z Oycem y z Duchem S. złączonych *SkarŻyw* 320; áby fię regułą iego [księdza *Powodowskiego*] Antichriśtowíka ośtáá ná plácu/ iż vczynki Troyce ś. íą nierozdzielne. Bo iefliby/ óciec czynił przez íyná/ ábo y przez duchá/ iużby rozdzielne były. *CzechEp* 182, 145, 225; *NiemObr* 111.

rozdzielny z kim (1): áby fię kto tym nie vniośł [= *nie popadł w błqd*]/ [...] áby on [*Chrystus*] miał być rozdzuelny z Bogiem Oycem íwym *RejPos* 293.

Szeregi: »rozdzielny a niez mieszany« (1): íż w Pánie náńzym íą dwie rozdzielne á nie zmiefzáne náturze/ to íeft/ ludzka y Bońka *SkarJedn* 315.

»rozny i rozdzielny« (1): íż tám S. oycowie [...] dwie náturze w Chryśtuśie rozne y rozdzielne wyználi *SkarJedn* 305.

Synonimy: 4. *inakszy, inszy, iny, rozny*.

Cf **NIEROZDZIELNY, ROZDZIELONY**

KW, (LWil)